

Vuxna barn till alkoholister

Litteraturstudie

Harriet Wilén

Examensarbete
Sociala området
2015

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Sociala området
Identifikationsnummer:	4601
Författare:	Harriet Wilén
Arbetets namn:	Vuxna barn till alkoholister-litteraturstudie
Handledare (Arcada):	Maria Forss
Uppdragsgivare:	Livskvalitetprojektet, Arcada
<p>Sammandrag:</p> <p>Syftet med mitt examensarbete är att ta reda på varför barn påverkas olika av sina föräldrars missbruk. I arbetet använder jag mig av två forskningsfrågor för att få svar; hur har de vuxna som varit med om missbruk i barndomen blivit påverkade av sina föräldrars/förälders alkoholmissbruk? Samt varför påverkas barnen olika av föräldrarnas missbruk? Somliga ”klarar sig” somliga inte. Vad kan det bero på? Examensarbetet är en litteraturstudie och en innehållsanalys har använts som analysmetod. Resultaten är tagna ur de sju inkluderade artiklarna och visar att det finns vuxna barn som till alkoholister som inte påverkas av att ha vuxit upp i en missbruksmiljö. Flertalet av resultaten visar dock att växa upp i en missbruksmiljö bidrar till riskfaktorer för barnet i vuxen ålder, så som mentala problem, problem med sig själv och sin omgivning, problem i förhållanden och eget missbruk. I den teoretiska referensramen tas det upp Woitiz 13 karaktärsdrag som är typiska för vuxna barn till alkoholister, överlevnadsstrategier och hur man som professionell skall förhålla sig till barn som lever i missbruksmiljöer. Den tidigare forskningen samt den teoretiska referensramen kopplas ihop med analysen. I diskussionen tar jag upp forskningsfrågorna samt mitt val av metod.</p>	
Nyckelord:	Vuxna barn till alkoholister, missbruk, alkohol, barndom, vuxenliv.
Sidantal:	44
Språk:	svenska
Datum för godkännande:	5.6.2015

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social services
Identification number:	4601
Author:	Harriet Wilén
Title:	Adult children of Alcoholics. A literature review
Supervisor (Arcada):	Maria Forss
Commissioned by:	Livsprojektet, Arcada
<p>Abstract:</p> <p>The purpose of this study is to investigate why adult children of alcoholics are affected differently of their parents´ drinking problems. To find out answers I used two research questions; 1) How have the adult children of alcoholics been affected by their parents´ alcohol abuse in their childhood. 2) Why do children affect differently? Some survive, others don´t. Literature review is used as the data collecting method and content analysis is used as the analysis method. The results are taken from the seven included articles and the results show that not all of the children of alcoholics are affected by their parents´ abuse. The majority of the results show that growing up in an alcohol abuse environment contribute to risk factors such as mental problems, problems with oneself and ones surroundings, problems in relationships and own abuse. In the theoretical frame I use the 13 characteristics of adult children by Woititz, survival strategies and how professionals should work with children that live in alcohol abuse environments.</p>	
Keywords:	Adult children of alcoholics, alcohol abuse, childhood, adulthood.
Number of pages:	44
Language:	swedish
Date of acceptance:	5.6.2015

INNEHÅLL

1	INLEDNING	6
1.1	Bakgrund	8
1.2	Syfte och frågeställningar	9
1.3	Centrala begrepp och deras definition	10
2	Tidigare forskning	12
2.1	Karakteristiska drag för vuxna barn till alkoholister	12
2.2	Jämförelse mellan barn utsatta för stressfaktorer i familjen	13
2.3	Hur vuxna ser på sin egen barndom	13
2.4	Alkoholkonsumtionens fortgång	14
2.5	Sammanfattning på tidigare forskning	14
3	Teoretisk referensram	15
3.1	Barndom i en missbrukarfamilj	15
3.1.1	<i>Barns perspektiv på missbruket som pågår</i>	16
3.1.2	<i>Barns överlevnadsstrategier</i>	16
3.1.3	<i>Barns perspektiv på missbruket som har pågått</i>	17
3.2	Professionellas arbetssätt för barn i missbrukarfamiljer	18
3.2.1	<i>Preventiva metoder</i>	18
3.2.2	<i>Att identifiera och utreda missbruk</i>	19
4	Litteraturstudie som metod	20
4.1	Litteraturstudie	20
4.1.1	<i>Innehållsanalys</i>	21
4.1.2	<i>Insamling av material</i>	22
4.2	Etiska aspekter	23
5	Resultat	24
5.1	Att växa upp i en missbrukarmiljö bidrar till riskfaktorer	24
5.1.1	<i>Mentala problem</i>	25
5.1.2	<i>Problem i parförhållanden</i>	25
5.1.3	<i>Problem i relationer med andra och sig själv</i>	26
5.1.4	<i>Missbruk</i>	26
5.2	Att leva utan att påverkas av alkoholmissbruk i barndomen	26
6	Analys	27
7	Diskussion	32

7.1	Resultatdiskussion.....	32
7.2	Metoddiskussion.....	33
Källor	.....	34
Bilagor	.....	38
	Bilaga 1 presentation av artiklar	38
	Bilaga 2 Tabell över inkluderade artiklar	43

1 INLEDNING

I Finland konsumeras det betydligt mer starka alkoholdrycker än i andra länder i Norden. Andelen för starka alkoholdrycker är hela 23 % av den registrerade alkoholkonsumtionen vilket är 9 % mer än i de övriga länderna i Norden. (Institutet för hälsa och välfärd. 2014)

I den allmänna opinionen är denna siffra hög och kan utsätta många barn att växa upp i en missbruksfamilj och på så sätt påverka dessa barns hälsa i sina vuxenliv. Att växa upp i en missbrukarfamilj betyder att man under sin barndom varit med om missbruk i familjen.

I mitt examensarbete kommer jag att skriva om att vara ett vuxet barn till en alkoholistförälder eller alkoholistföräldrar. Alkoholkonsumtion är ett problem i vårt land och många familjer påverkas. (Institutet för hälsa och välfärd. 2014). År 2012 var 87 196 barn och unga klienter inom barnskyddet. Av dem var 77 577 under 18 år. Den största orsaken varför barn placeras utanför hemmet är på grund av alkoholmissbruk hos föräldrarna. Docent Kristian Wahlbeck, specialist i psykiatri och psykoterapeut säger på Folkhälsans hemsida att han är orolig över att Finland har misslyckats med att ta itu med alkoholpolitiken och att Finland inte har lyckats få ner alkoholkonsumtionen. Han säger också att många barn har otrygga förhållanden hemma på grund av alkoholmissbruk. (Folkhälsan 2014).

Det är för oss alla viktigt att känna till vilka effekter dessa uppväxtmiljöer skapar hos barn och att vara intresserad att få veta hur och om man som person förändras om man som barn vuxit upp i en missbruksfamilj och om man som vuxen fortfarande mår dåligt över hur man växt upp fast man inte nödvändigtvis bor kvar hos sina föräldrar. Barn behöver en trygg miljö att växa upp i. Barns behov kan rangordnas i en behovstrappa: kroppsliga behov kommer först, sedan behov av trygghet, gemenskap, tillgivenhet, uppskattning samt självförverkligande. Om barnet inte får sina grundläggande behov tillgodosedda, tar det djupt och allvarligt skada som kan vara svår att reparera längre fram. (Hindberg 1999:19)

Som socionomer är det viktigt att kunna bemöta personer av alla olika slag utan fördomar, därför är det viktigt att både kunna bemöta en alkoholmissbrukare samt vuxna barn till alkoholister utan fördomar, inte på förhand skapa fantasier om hurudant livet måste ha

varit för klienten, då blir det lätt att man inte kommer till önskat och bästa resultat eftersom man inte förstår klienten på rätt sätt. Alla människor är olika men skall behandlas jämlikt. Som blivande socionom skall man på rätt sätt kunna stöda, vägleda och motivera sina klienter till ett hälsosammare och lyckligare liv vare sig det handlar om alkoholmissbrukaren eller det vuxna barnet samt att minska riskerna för problem med alkohol. Man kan jämföra en socionoms kunnande med Bent Madsens så kallade bildningsblomma. Blomman har fyra blad som står för de grundläggande kompetenser man använder som socionom då man t.ex. skall jobba med barn i missbrukarfamiljer. Kompetenserna är knutna till hjärna, tunga, hjärta och händer. Man skall använda sig av dessa kompetenser på ett personligt integrerat sätt. Den femte kompetensen handlar om att klara av detta. Kompetenserna är: den produktiva kompetensen som handlar om att med sina händer kunna förhålla sig skapande. Många socialpedagogiska aktiviteter går inte att genomföra utan denna kompetens, matlagning är ett bra exempel på produktiv kompetens. (Madsen. 2001: 227-228).

Expressiva kompetensen handlar om hur kroppen står för kunskap och handling. Socionomen skall kunna lita på sina sinnesintryck och kunna uttrycka sig på ett sådant sätt om kunskap och erfarenheter som inte går att förklara i det talade språket. (Madsen. 2001: 228). Den kommunikativa handlar som namnet tyder på om kommunikation. Viktigt att skapa tillit till den andra eftersom språket är en talhandling som uttrycker en social relation som bärs av tillit. (Madsen. 2001: 230). Den analytiska/syntetiska kompetensen representerar att vi skall använda den kunskap som finns omkring oss. I vårt arbete som socionomer handlar vi efter vår kunskap vi fått men finns det oklarheter i kunskapen kan det också leda till att våra handlingar blir oklara. Central kunskap som man bör ha är deltagarnas förutsättningar, deras levnadsvillkor och kunskap om sina egna handlingsmöjligheter som pedagog. (Madsen 2001: 231-234).

1.1 Bakgrund

I detta kapitel kommer jag att redovisa över vem de vuxna barnen är och vad det betyder att vara ett vuxet barn till en alkoholist.

Missbruk har hög legitimitet som skäl för omhändertagande, trots detta växer ändå de flesta barn till missbrukare upp i sina familjer. Dessa barn får i allmänhet ingen hjälp, eftersom missbruket oftast är dolt. (Hindberg 1999:90).

Vem är de vuxna barnen?

”Aldrig barn är alltid barn”. Det gäller särskilt missbrukarnas barn. Deras överlevnadsstrategier i barndomen som tystnad, isolering av känslor, duktighet osv. blir deras symtom som vuxna. Det som de vuxna barnen inte fick som barn saknar de som vuxna. Att vara vuxet barn till en alkoholist innebär att vara sårbar som ett barn men det innebär också att man som vuxen har resurser. Man kan försona sig med sitt förflutna med god hjälp. För att komma dit måste man få en möjlighet att prata om eller på annat sätt bli medveten om vad man varit med om. Man måste förstå sambandet mellan barndomen och den situation man lever i idag. Man måste ge sig tid att sörja det som varit dåligt och förstå och uppskatta det goda man fått. Många vuxna barn till alkoholister söker sig till vården. De har tidigare i livet lärt sig att ta hand om andra och vill också ge andra det som de själva inte fått. Vuxna barn till alkoholister söker sig till situationer som bekräftar det man kan. (Bengtsson & Gavelin 2004: 63)

Har man haft alkoholmissbrukande föräldrar är det en stor chans att inställningen kring alkohol är negativt inställd. Det är också möjligt att man känner obehag vid tillfällen där det serveras och konsumeras alkohol. Risken att själv få problem med konsumtionen av alkohol finns också hos vuxna barn. (Droglänken. 2010)

Hur skall man veta vem som är barn till en alkoholist? Det finns egentligen inga lätta svar på den frågan. Det vi dock vet är att alkoholproblem förekommer i alla miljöer. Dessutom reagerar barn olika på stress i hemmet. Biologiska, psykologiska och sociala faktorer samverkar. Konsekvenserna för barnen kan bero på kön, personlighet, ålder, hur missbruket i familjen ser ut och om det finns tillgång till stöd för barnet. Ett spädbarn kan t.ex. reagera på med sömn- och matstörningar eller att inte växa som det skall. Förskolebarnet

kan visa sin reaktion genom att dra sig undan och ha svårt att våga leka, eller att markera att hen finns genom att sabotera och vara destruktiv både mot sig själv och andra. Redan en 4-5 åring kan vara en alltför ansvarstagande liten person, som mer ser till andras behov än till sina egna. Skolbarnet är ibland det tysta, ordentliga barnet, som kämpar för att orka med att vara duktig. Det kan också vara så att det är det flickan eller pojken som tidigt börjar skolka och provocera omgivningen. Tonåringen kan tidigt visa stora anpassnings- och missbruksproblem eller vara ett så kallat maskrosbarn, verkar utåt som en trygg och harmonisk person. (Bengtsson & Gavelin 2004: 74)

I alla åldrar händer det att barn reagerar med psykosomatiska symtom. Eftersom man inte enkelt kan se samband mellan ”symtom” och missbruk i familjen måste man utgå från varje enskilt barn och försöka hitta bra vägar att hjälpa. I alla sammanhang där man möter barn, som på olika sätt signalerar att de inte har det bra, måste man fundera över om det kan handla om missbruk i familjen. Ett sätt att ta reda på saken är att fundera över: Vad behöver just det här barnet? Vad kan man göra åt situationen på dagiset eller skolan? Man kan också dela med sig av sina bekymmer med föräldrarna och utgå från deras önskan om att barnen skall ha det bra. (Bengtsson & Gavelin 2004: 75)

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med mitt examensarbete är att ta reda på varför barn påverkas olika av föräldrarnas missbruk. Det jag vill ta reda på är om deras vuxna liv har påverkats av föräldrarnas eller förälderns missbruk.

Mina frågeställningar är:

1. hur har de vuxna som varit med om missbruk i barndomen blivit påverkade av sina föräldrars/förälders alkoholmissbruk?
2. varför påverkas barnen olika av föräldrarnas missbruk? Somliga ”klarar sig” somliga inte. Vad kan det bero på?

1.3 Centrala begrepp och deras definition

I detta kapitel räknar jag upp begrepp som kommer att vara centrala genom mitt examensarbete. Begreppen har en stor betydelse och kommer också att definieras i detta kapitel.

Centrala begrepp i mitt examensarbete kommer att vara följande: missbruk, beroende och vuxna barn.

Missbruk

Missbruk är ett svårt ord att definiera då det finns flytande gränser mellan vad som är bruk, missbruk och beroende av berusningsmedel. Då konsumtionen av berusningsmedel gradvis ökar och konsekvenserna för sig själv och för familjemedlemmar, vänner och andra personer som man har runtomkring sig gradvis förvärras. Viktigt att komma ihåg är också huruvida man ser på bruket av berusningsmedel, bedömer man det som socialt välbefinnande eller uppfattas det som plågsamt för någon beror ofta på vem man frågar. Till exempel något som kan anses lämplig förbrukning för en ensamstående kan vara problematiskt i förhållande till en familjemor eller en familjefar eftersom bruket av berusningsmedel går ut över de uppgifter, funktioner och skyldigheter som skall fyllas i förhållande till resten av familjen. Det är oftast barn och äktenskapspartner eller andra som står i nära relation till en missbrukare som först reagerar med obehag. (Hansen.1995: 61)

Missbruk används i många olika sammanhang. I det allmänna språkbruket har ordet en mycket negativ laddning. Att missbruka tyder på att man gör fel och att den som missbrukar vet om det. Ordet är skuldbeläggande och moraliserande i synnerhet då det används i samband med alkohol eller narkotika. Ordet missbrukare har också på samma sätt en negativ klang och associeras till nedgångna, utslagna individer med grava drogproblem. Många uppfattar missbrukare som känslolokala och manipulativa personer som inte vill leva ett normalt liv och som inte är motiverade till behandling. (Johansson & Wirbing 1999: 19)

Inom socialtjänsten används ofta ordet missbruk generellt utan att man specificerar om ett beroende föreligger eller inte. Missbruk; ett maladaptivt substansbruk som leder till

kliniskt signifikant funktionsnedsättning eller lidande vilket tar uttryck i minst ett av följande kriterier under en och samma tolv månadersperiod: Upprepat substansbruk som leder till att individen misslyckas med att fullgöra sina skyldigheter på arbetet, i skolan eller i hemmet. Det medför även betydande risker för fysisk skada (t.ex. man är substanspåverkad då man kör bil). Man kan även om man upprepade gånger är substanspåverkad råka ut för problem med rättvisa och lag, med det menas t.ex. att man vid upprepade tillfällen blir arresterad för substansrelaterat störande beteende. Missbruk karaktäriseras även då man fortsätter med substansbruk trots ständiga eller återkommande problem av social eller mellanmännisklig natur orsakade eller förstärkta av substans effekterna såsom slagsmål, gräl med sin partner om följderna av berusning. . (Johansson & Wirbing 1999:21)

Beroende

Beroende är en grupp kognitiva och psykologiska fenomen samt beteendefenomen som utvecklas efter återkommande substansanvändning och som i typiska fall innefattar: man har en stark längtan efter alkoholen/drogen. Man har svårigheter att kontrollera hur mycket man brukar av alkoholen eller drogen. Man fortsätter använda sig av dessa även fast man är medveten om dess skadliga effekter. En person som är beroende prioriterar substansanvändning högre än andra aktiviteter och förpliktelser. En person som är beroende skapar också högre abstinens och ibland också fysiska abstinenssymtom. . (Johansson & Wirbing 1999)

Vuxna barn till alkoholister:

Vuxna barn till alkoholister är vuxna människor som under sin barndom haft en alkoholmissbrukande förälder eller båda föräldrarna som missbrukat. Dessa vuxna barn har förutom haft en barndom som det fattats värme från den missbrukande föräldern, klara gränser och regler i hemmet och respektfullt bemötande, ett vuxenliv som påverkats av deras misskötsel i barndomen. Det är viktigt att börja prata om sina upplevelser och känslor från barndomen, detta hjälper tillfrisknandet och hjälper en att hitta sin egen väg som vuxen. (Hindberg.1999: 94)

Det finns även de barn som påverkas av föräldrarnas alkoholmissbruk redan i moderlivet. Om den blivande modern missbrakar alkohol under graviditeten kan barnet drabbas av fetalt alkoholsyndrom (FAS). FAS betyder t.ex. låg födelsevikt, begåvningshandikapp,

ansikts- och skelettmissbildningar samt synskador. Barnet kan ändå födas friskt men befinner sig ändå i en riskzon från födseln. Hur stora riskerna är beror på hur allvarligt missbruket är och om båda eller bara den ena föräldern missbrukar. Fast en av föräldrarna är nykter kan hennes/hans omsorgsförmåga inte räcka till. (Hindberg.1999:90)

2 TIDIGARE FORSKNING

I detta kapitel tar jag upp fyra forskningar som gjorts tidigare inom samma ämne som mitt examensarbete. Google scholar och EBSCO har jag använt mig för att hitta mina artiklar och jag har använt mig av sökorden alcohol abuse, alcohol, adult children, childhood. Sökningarna har jag gjort i januari 2014. Orsaken till varför jag valde just dessa fyra är för att man får en bra förståelse hur det kan kännas för dem som är vuxna barn till och alkoholister och jämföra dem till ”vanliga” vuxna barn och jag tycker även det är viktigt att man skall veta vart alkoholkonsumtionen är på väg, att kunna lägga dessa två ihop och få ett mönster om framtiden.

2.1 Karakteristiska drag för vuxna barn till alkoholister

I forskningen *Purported characteristics of adult children of alcoholics: A possible “Barnum effect”* som gjordes 1992 deltog 328 personer, vuxna män till alkoholister, vuxna kvinnor till alkoholister, vuxna män och vuxna kvinnor. Deltagarna var allt från 18-22 år gamla. Forskningen gick ut på att ta reda på om det faktiskt är så att vuxna barn till alkoholister personligheter påverkas av missbruket och om dem påverkats av den s.k. barnum-effekten. Metoden i denna forskning var ett frågeformulär som bestod av frågor som handlade om personlighet. Man skulle svara och beskriva sin egen personlighet. I resultatet kom man fram till att det män till alkoholister inte påverkas av barnum effekten lika starkt som kvinnor till alkoholister. Männerna till alkoholister däremot drogs mera till de typiska dragen som hör till personligheter som hör till om man är ett vuxet barn till en alkoholist och kvinnorna tvärt emot. (Logue.1992)

2.2 Jämförelse mellan barn utsatta för stressfaktorer i familjen

I forskningen *The specificity of disrupted processes in families of adult children of alcoholics* år 2000 jämfördes barn till alkoholister och barn som hade andra stressfaktorer i sin familj så som dödsfall, skilsmässa och arbetslöshet. Syftet med forskningen var att ta reda på ifall splittrade familjemiljöer och förhållanden främst upplevs av barn till alkoholister eller om barn med andra stressfaktorer i sin familj upplever samma sak. 684 deltog i undersökningen, 60 % pojkar, 40 % flickor. Åldern på deltagarna var 17-23 år. Deltagarna delades in i två grupper, första gruppen skulle ha en gemensam faktor som fanns på pappret. Alternativen var: alkoholmissbruk av förälder, dödsfall av förälder, arbetslös förälder, skilsmässa i familjen eller sjukdom hos någondera föräldrarna. Den andra gruppen som deltog skulle inte ha varit med om någonting av ovanstående faktorer. Mätningarna gick ut på att deltagarna skulle svara på frågor angående deras familjesituation. Frågorna handlade om familjesamhörighet, kvaliteten på konversationer inom familjen, konflikter i familjen samt förhållandet till föräldrarna. Resultatet visade att barn till alkoholister och barn till andra stressfaktorer hade ganska jämlika svar i undersökningen dvs. barnen med stressfaktorer i uppväxten och barn till alkoholister hade båda upplevt stress barndomen medan barn med en lugn barndom inte upplevde sin barndom på samma vis. (Menees & Segrin.2000)

2.3 Hur vuxna ser på sin egen barndom

Syftet med denna forskning som heter *Growing up with parental alcohol abuse: Exposure to childhood abuse, neglect and household dysfunction* skriven 2001, är få veta hur det är att växa upp med alkoholmissbrukande föräldrar, är det en utsättning för barndoms missförhållanden, försummande och bristfälligt hushåll? Man använde sig av frågeformulär och med i forskningen deltog 8629 vuxna. Frågeformuläret handlade om negativa barndomsupplevelser, barnmisshandel, försummande, utsättande för föräldrars alkoholmissbruk och brist i hushållet. Resultatet visade en jämförelse på 2-13 gånger högre (negativare) i varje frågekategori hos vuxna barn till alkoholister än de som hade haft en barndom utan missbruk i familjen. De vuxna barn som hade haft både missbrukande mor och far hade den negativaste synen på barndomen. (Dube m.fl. 2001)

2.4 Alkoholkonsumtionens fortgång

Barndomsminnen av alkohol och vuxna: ur skrivaruppropet "alkoholen i mitt liv" besvarat av personer födda 1926-1990 heter forskningen som gjordes med hjälp av självbiografier som handlade om att studera barndomsminnen. Personerna vars självbiografier man har använt sig av var födda mellan årtalen 1926-1990. Resultaten i denna forskning visade hur synen på alkohol har förändrats under dessa år. Nykterhet var idealet då de äldsta skribenterna var barn medan alkoholkonsumtionen sakta men säkert ökade ju närmare 90-talet man kom. Forskningen heter barndomsminnen av alkohol och vuxna och är ett mastersarbete skriven av Heimdahl år 2012.

2.5 Sammanfattning på tidigare forskningar

Alla dessa forskningar handlar om hurdana förhållanden man haft som barn, både barn i missbruksfamiljer och barn som haft en barndom med stressfaktorer eller en utan någon av dessa. De 3 första forskningarna tar reda på hur man som vuxen mår och handlar med tanke på barndomen. Vad dessa har gemensamt är att barnen skall ha varit med om något negativt i barndomen, hur påverkas man som person av det, kan man se likheter med stressfaktorer och missbruk, påverkas ett barn på samma sätt. Betydelse för mitt kommande arbete får dessa artiklar eftersom de alla tar upp samma röda tråd som mitt arbete kommer att handla om dvs. vad karaktäriserar ett vuxet barn? Hur se de på sin barndom/vuxenliv.

3 TEORETISK REFERENS RAM

I detta kapitel kommer jag att redovisa om olika överlevnadsstrategier som barn använder sig av då de lever i en miljö med missbruk. Jag kommer också att berätta om olika karaktärsdrag som vuxna barn har om de vuxit upp med alkoholmissbrukande föräldrar/föräldrar under sin barndom.

Det är alltid svårt för barn att leva i en familj om barnets mamma eller pappa missbrukar. Att växa upp i en miljö där ens förälder missbrukar kan se olika ut. Det kan vara stökigt hemma t.o.m. kaotiskt. Det är inte ovanligt att det förekommer våld och konflikter. Missbruket tar inte nödvändigtvis inte upp alla dessa dramatiska former i alla familjer men situationen är ändå mycket påfrestande för barnet. Missbruksproblemet övertar familjen och vardagens bekymmer vilket lätt kan leda till att barnet och barnets omsorg lätt kommer i andra hand. Barnet i en missbrukfamilj måste klara sig själv och skaffa en egen förmåga att stå ut med situationen. Därför hittar de egna strategier för att klara av deras tillvaro. Somliga är tysta och tillmötesgående, andra är ansvarsfulla och bussiga. Sedan kan deras livssituation också ge uttryck i form av att barnen blir utagerande och besvärliga. Alla barn som har missbrukande föräldrar behöver dock inte få problem av allvarligare natur. Flera som under sin barndom levt i en missbruksmiljö blir dock otrygga och får dåligt självförtroende. Barnen tar även ofta på sig skulden för att föräldrarna missbrukar. (Fridh & Norman 2008: 103)

3.1 Barndom i en missbrukarfamilj

Att växa upp i en missbrukarfamilj gör att barnet som liten redan dras med i en ”familjehemlighet”. Barnen dras automatiskt med i spelet. Barnen uppfattar redan som små att hans mamma eller pappa inte betar sig på samma vis som andras mamma eller pappa. De förstår också att det som pågår är fel. Det finns familjer som lyckas hålla en yttre fasad för andra medan andra familjer kanske blir socialt exkluderade p.g.a. missbruket. Barn i missbrukarfamiljer får ett stort ansvar redan som små, visst är det bra att lära sig att ta ansvar i en familj men i en missbrukarfamilj blir ansvaren alltför stora åt de små barnen.

Barnen går miste om att leka och vara barn. Känslan av avkoppling finns för sällan för barnen. (Fahrman.1993: 117)

3.1.1 Barns perspektiv på missbruket som pågår

Barnens föräldrar försöker länge dölja vad som sker i familjen med tanke på missbruket men barn förstår och märker så mycket mer än vad vi tror. Det går inte att dölja för evigt. Barnen känner av stämningen. Barn är väldigt lojala mot sina föräldrar eftersom barn oftast väljer att se sina föräldrar som bra och goda människor. Att växa upp i en missbrukarmiljö leder till att barnen måste ge upp sina behov för att istället tillfredsställa föräldrarnas. Detta kan påverka barnen för livet. Barnen utsätts för många besvikelser t.ex. för att pappa lovade att komma hem och måla tillsammans men då han kommer hem är han påverkad och då lyckas inte målandet på rätt sätt. När man tillräckligt många gånger blir besviken vågar man inte glädja sig över något mer för man är rädd att bli besviken igen. På detta vis undviker man känslan av besvikelse. Man kan säga att barn i en missbrukarfamilj blir föräldrar åt sina föräldrar. Barnen är tvungna att ta ett ansvar i familjen som inte lämpar sig för dem. (Fahrman. 1993: 120-121)

3.1.2 Barns överlevnadsstrategier

Rollerna tar barnet i bruk för att försvara sig för det oförutsägbara, det som skrämmer barnet och det barnet inte har någon kontroll över. Barn utvecklar någon utav dessa fyra överlevnadspersonligheter; hjälten, clownen, tapetblomman och syndabocken. Det är oftast det äldsta barnet som tar på sig rollen som hjälte. Hjälten tar på sig uppgifter så hen uppfattas som duktig. Hjälper till i hemmet, daghem/förskola t.ex. Hjälten har gett sig in på att skydda sin alkoholmissbrukande förälder från att skada sig och hindrar så att det ska hända. Clownen är ett charmtroll som flyttar över uppmärksamheten från sin alkoholmissbrukande förälder till sig själv. Det clownen har svårt att tala om omvänder hen till något skämtsamt. Innerst inne har clownen låg självkänsla och känner att hen är otillräcklig. Clownen är också rädd och ensam. Tapetblomman har en strategi som går ut på att göra så lite väsen av sig som möjligt. De sitter ofta för sig själva och hoppas att de vore

osynliga. Tapetblomman är svår att få kontakt med. Tapetblomman behöver bekräftelse och utmaning för att hens självförtroende skall kunna utvecklas och växa. Tapetblomman känner sig som ovanstående roller också ensam innerst inne. Syndabocken drar till sig uppmärksamheten så man inte skall märka vad som pågår i hens hem. Eftersom den äldste av syskonen har tagit på sig rollen som den duktige hjälten är det vanligast att yngsta barnet tar på sig rollen som syndabock. Syndabocken är bråkig och störig och har inget självförtroende. Omgivningen anser ofta att syndabocken är ett problembarn. Men dessa strategier syndabocken tagit i bruk beror endast på att hen är ilsken över att ha blivit övergiven av sin missbrukande förälder. (Hindberg.1999:93)

Man beskriver rollerna som överlevnadsstrategier, något som bidrar till att upprätthålla balansen i familjen och skapa förutsägbarhet. Därmed blir familjelivet som en pjäs där alla kan sina repliker, som för att skapa ordning i ett kaos. Det är ofta ett bra tecken då barn börjar vidga och gå utanför sina roller, men besvärligt för föräldern. (Bengtsson & Gavelin. 2002: 61)

3.1.3 Barns perspektiv på missbruket som har pågått

Woititz 13 karaktärsdrag är gemensamma drag hos vuxna barn till alkoholister som hon lagt märke till att finns då hon jobbat med gruppövningar för vuxna barn till alkoholister. Alla dessa barn är olika, hälften av hennes grupp är nyktra alkoholister och andra hälften har inte haft problem med alkohol. Det fanns både kvinnor och män i gruppen. Yngsta medlemmen i gruppen var 23 år gammal. Somliga var gifta somliga inte, somliga med barn och somliga utan barn. Alla har ägnat sig åt att utveckla sig själva. Här kommer de karaktärsdrag som Woititz upptäckt vid nästan varje möte med sina klienter:

Vuxna barn till alkoholister har ingen uppfattning om vad som är normalt, de gissar vad som är normalt. De har svårt att slutföra något de börjat med. Vuxna barn till alkoholister ljuger även då det skulle vara lika enkelt att tala sanning. De dömer sig själva hårt och har svårt för att ha roligt, de tar dessutom sig själva på för stort allvar. Vuxna barn kan ha svårt med nära relationer och de reagerar starkt på förändringar de inte har någon kontroll över. Vuxna barn söker omedvetet bekräftelse och godkännande. De känner sig anorlunda än alla andra. Vuxna barn till alkoholister är endera extremt ansvarsfulla eller

extremt oansvarsfulla. De är ofta lojala, även mot dem som inte förtjänar deras lojalitet. Vuxna barn till alkoholister är impulsiva. De är benägna att ge sig in i situationer utan att först fundera på andra alternativ eller på konsekvenserna. Detta leder i sin tur till förvirring, att man inte tycker om sig själv, man tappar kontrollen över sitt liv. (Woititz.1990: 26-27)

3.2 Professionellas arbetssätt för barn i missbrukarfamiljer

Här kommer jag att ta upp metoder som professionella skall använda sig av då man misstänker att ett barn bor i en missbruksmiljö.

3.2.1 Preventiva metoder

För att förebyggande arbete skall lyckas är det viktigt att man tar på allvar de tecken som tyder på att allt inte står rätt till. För att detta skall lyckas är det viktigt att känna till de tecken som visar att det kan finnas större problem bakom en persons beteende. Att bara veta om dessa problem räcker inte, utan man måste reagera och prova lösa dessa problem. (Mattila 2010: 14)

Med förebyggande arbete stöder man föräldraskapet i första hand. Centralförbundet för barnskyddet i Finland främjar och tryggar barns och ungas utveckling och uppväxt genom att påverka samt utveckla uppväxtförhållandena och tjänsterna för barn och unga. (Centralförbundet för barnskydd. 2011)

Att minska barn och ungas osäkerhet samt få barn och unga att känna sig sedda är det relevantaste uppgiften inom förebyggande arbete. Vi kan inte som professionella blunda för de problem vi ser framför oss. Dessa problem är en del av vår verklighet. Viktigt med förebyggande arbete är också att varje klient behandlas på ett uppskattade sätt oberoende bakgrund och att klienten i fråga känner sig hörd. (Mattila 2010: 16-17)

3.2.2 Att identifiera och utreda missbruk

Tecken på att allt inte står rätt till hemma som vi kan se med bara ögat är om vi märker att barnen är trötta och har svårt att koncentrera sig. Barnen kan vara dåligt klädda, ha på sig kläder som inte passar vädret eller sakna utrustning som behövs t.ex. regnkläder eller gymnastikskor. Barnen kan också klaga över att de mår illa och har ont i magen. Det är också vanligt att barnen lider av sömnsvårigheter och motorisk oro. Barnen kan sätta på sig en konstlad munterhet men inombords känna sig nedstämda och ledsna. Dessa barn lägger personalen märke till på daghem eller skola p.g.a. barnens beteende men personalen behöver inte koppla ihop detta till att det skulle bero på att barnets föräldrar/förälder missbrukar. Det är lika vanligt att barnet inte visar vilka som helt symtom. Personalen ser bara ett barn som betar sig bra och klarar sig bra med sina uppgifter och med kamraterna. Då är det förstås lätt att tro att allt står rätt till hemma och att missbruket inte har påverkat eller skadat barnet. Man vet dock av erfarenhet att dessa till synes lyckliga barn inombords har känslomässiga skador och att de senare i livet kan få emotionella svårigheter. (Fridh & Norman 2008: 104)

Misstankar om att en förälder missbrukar alkohol eller andra droger är en vanlig orsak till att familjer anmäls till socialtjänsten. En förälder kan ha omhändertagits berusad i samband med lägenhetsbråk, kört rattonykter eller kanske rent av varit onykter, då han hämtat barnet på daghemmet. Lika ofta händer det att emellertid att misstankarna är vaga och kanske bara antyds som orsaken till att familjen har problem. Det kan t.ex. handla om familjer med ständigt dålig ekonomi och vräkningshot trots goda inkomster.

Problemet med utredningar, som direkt fokuserar på föräldrarnas missbruk, är att varje fråga uppfattas som en anklagelse och att anklagelser leder till försvar, inte till konstruktiva diskussioner. Att kunna ställa frågor runt familjens situation, där handläggaren visar ett uppriktigt intresse av att stötta familjen oavsett hur dess problem ser ut, är viktigt. Viktigt är att varje familjemedlem får komma till tals i diskussionen utan att bli avbruten och få ge sin syn på saken. Att närma sig problemet på detta sätt är många gånger mer fruktbart än det ställningskrig en direkt diskussion om missbruket innebär. I de ärenden där missbruket mest antytts eller anats kanske en konfrontation i denna fråga aldrig kommer till stånd. Missbruksproblemet blir aldrig nämnt vid namn, men de problem det ger upphov till blir fokus för diskussioner om förändring. (Fridh & Norman 2008: 104-107)

4 LITTERATURSTUDIE SOM METOD

Det finns olika sätt att gå till väga då man vill ha svar på sina forskningsfrågor. Själv valde jag att använda mig av litteraturstudie då man får en bred kunskap över ämnet och många olika synsätt via olika artiklar gällande ämnet. Mitt examensarbete är en litteraturstudie eftersom jag anser att det kan bli svårt att få tag på personer som under sin barndom vuxit upp med alkoholistföräldrar samt att detta kan vara ett känsligt ämne att tala om med främmande människor. Enligt Jacobsen (2007) är det bra att använda sig av källstudier då man vill få reda på hur andra har tolkat en situation eller händelse.

4.1 Litteraturstudie

Litteraturstudie är en kvalitativ metod att använda sig av. I en litteraturstudie går man igenom litteratur inom ett område. I mitt arbete behandlar jag vetenskapliga artiklar om vuxna barn till alkoholister. Man sätter igång en litteraturstudie med en fråga man vill ha svar på sedan går man systematiskt vidare. Den litteratur man använder sig av skall vara vetenskaplig och då man skriver en litteraturstudie är det viktigt att man noga berättar hur man gått tillväga. Efter att man valt ut frågan man är intresserad av väljer man ut sina sökord som man sedan skriver in i databaser för att kolla om det finns relevanta artiklar om det ämne man är intresserad av. Man skall noggrant analysera dessa artiklar så man använder sig av de som verkligen är relevanta. Sedan kommer man till den egentliga delen då man skriver om det man sökt upp, alltså resultaten du kommit fram till. Till sist skall man ännu skapa en diskussion kring resultaten. (Jacobsen 2007: 112-116).

En litteraturstudie är bra eftersom man kopplar ihop en massa artiklar med samma eller liknande ämne och med hjälp av dessa kommer fram till nya svar. Det är viktigt att man som socionom är uppdaterad med den nyaste informationen och eftersom det finns massor av nya artiklar, böcker kan det bli väldigt tidskrävande att hinna läsa alltihop så därför är en litteraturstudie bra då den kan innehålla flera forskningsfrågor och därmed ge läsaren ett bredare svar. (Jacobsen 2007: 112-116)

Litteraturstudier skall, som alla andra uppsatser, bestå av bakgrund, syfte, frågeställningar, insamlingsmetod etc. Insamling av litteraturdata för resultatredovisningen görs lämpligast ur ett antal, vanligen 5-6, vetenskapliga artiklar eller andra relevanta vetenskapliga rapporter. I diskussionen sätts ”insamlingsdata från litteraturen” i dialog med ”bakgrundslitteraturen” och diskuteras utifrån syfte och frågeställningar. (Olson & Sörensen 2011: 144). I mitt arbete har jag inkluderat sju stycken vetenskapliga artiklar.

4.1.1 Innehållsanalys

Det finns två huvudinriktningar inom innehållsanalys, dels en kvantitativ gren som främst används inom medieforskning och en kvalitativ gren som beskriver ett valt fenomen. Den kvalitativa inriktningen har med tiden fått en allt större användning. Kvalitativ är ofta ett nödvändigt komplement till en kvantitativ analys för att forskningsresultatet skall bli ordentligt belysta. Innehållsanalys används för att vetenskapligt analysera dokument, såväl skrivna som sådana som återger tal. Innehållsanalysens objekt är kommunikationsinnehållet, t.ex. i intervjuer om personers upplevelser och hälsa. Innehållsanalysen försöker relatera kommunikationsinnehåll till historisk utveckling, mänskligt beteende och social organisation. Genom att innehållsanalysen sätts in i ett teoretiskt sammanhang illustreras dess vetenskapliga idé, t.ex. att den knyts an till en vård teori om ämnet är vårdvetenskap. När det gäller resultatens tillförlitlighet används i den kvalitativa innehållsanalysen begreppen trovärdighet, beroende och överförbarhet, medan validitet och reliabilitet används i den kvantitativa innehållsanalysen. (Olson & Sörensen 2011:209)

Då jag började min innehållsanalys läste jag igenom de sju inkluderade artiklarna noga. Härefter plockade jag ut det relevanta för frågeställningarna. På detta vis hittade jag likheter och olikheter i artiklarna. Det som svarade på mina forskningsfrågor streckade jag under med färgpennor. Jag använde mig av olika färger till mina två forskningsfrågor. När jag gjort detta kategoriserade jag detta och skapade rubriker åt mina kategorier. En kategori svarade på min första forskningsfråga och den andra kategorin svarade på min andra forskningsfråga. När jag skapat mina två rubriker var jag ännu tvungen att skapa underrubriker till rubriken på min första frågeställning så innehållet skulle bli lättare att läsa för läsaren.

Kvaliteten på mina artiklar för att de skulle inkluderas i mitt arbete var att de personer som deltagit i undersökningen i artikeln skulle vara minst 18 år. Artiklarna ville jag ha på engelska. Alla artiklar som inkluderades skulle finnas tillgängligt i fulltext.

4.1.2 Insamling av material

Jag valde mina artiklar med de kriterier att de innehåller den information som jag letar efter i mina frågeställningar. Jag vill ta reda på hur vuxna barn har utvecklats trots en barndom som bestått av missbruk, alltså mina artiklar måste ta upp personliga ställningstaganden från ett vuxet barn till en alkoholist. Och varför klarar sig somliga utan problem i vuxenlivet men somliga inte. Artiklarna måste vara relevanta för mina frågeställningar och ta upp rätt information. Vilka faktorer är det som finns för dem som klarar av att utvecklas på ett hälsosamt sätt som det inte finns hos dem vars vuxenliv inte blir som man önskar. Personerna som deltagit i de undersökningar som jag kommer att använda skall vara minst 18 år för att kunna anses som ett vuxet barn. Jag kommer inte att ta hänsyn till vilket årtal artiklarna och forskningarna är gjorda eftersom det är personliga upplevelser som inte ändras fast tiden går vidare.

Min datainsamling började hösten 2014 men efter en lång paus började om från början med datainsamlingen och de sju artiklar som är inkluderade i mitt examensarbete är från februari och mars 2015. Datainsamlingen består av artiklar som tar upp ämnet om att ha levt sin barndom med alkoholberoende förälder/föräldrar och vilka konsekvenserna varit för de barn som vuxit upp i dessa förhållanden. Jag använde mig av databaser, SAGE, EBSCO och ERIC. Alla artiklar som finns i mitt arbete har varit på engelska av den orsaken att jag hittat den mest relevanta informationen på engelska. I mitt arbete har jag inkluderat sju vetenskapliga artiklar. Jag använde mig av sökorden: adult children, adult children of alcoholics, coping, alcohol. Då jag var inne på SAGE journals hittade jag 3 relevanta artiklar som jag inkluderade i mitt arbete. I SAGE använde jag sökorden adult children AND alcohol och fick 557 resultat.

Från EBSCO använde jag också tre artiklar. Där använde jag mig av sökorden adult children AND coping och fick 15 resultat varav jag använde två artiklar. I EBSCO använde

jag mig också av sökorden adult children AND alcohol och fick 567 resultat och använde en artikel i mitt arbete. Från databasen ERIC använde jag en artikel, använde mig endast av sökordet adult children of alcoholics och hade som kriteriet att artikeln skulle finnas i fulltext. Med adult children of alcoholics fick jag 7158 resultat och använde mig av en.

4.2 Etiska aspekter

I en litteraturstudie är det viktigt att återge den information man använt sig av så fullständigt som möjligt. Fullständigt återgivande är idealet som man skall sträva efter eftersom det är omöjligt att återge resultat i sitt fullständiga sammanhang. Man skall presentera den data man samlat in på ett fullständigt sätt när man anser att det är viktigt för att ett visst resultat skall bli begripligt. En korrekt presentation innebär också att man inte skall förfalska data och resultat. Den bästa garantin mot fusk är att säga att all information som samlats in under undersökningsprocessen är tillgängligt för andra. Då kan var och en själv kontrollera om man skulle ha dragit samma slutsats som forskaren. Öppenhet är också viktigt inom litteraturstudien, vilket betyder att man så långt som möjligt beskriver de val man gjort under undersökningsprocessen. (Jacobsen 2007: 21-28)

Jag har följt etiken i mitt arbete så noga som möjligt. Jag har berättat hur jag har gått till väga och skrivit ut mina databaser, sökord, antal träffar och inkluderade artiklar. Mina resultat har jag försökt återge så fullständigt som möjligt.

5 RESULTAT

I denna del har jag gjort en presentation över de inkluderade artiklarna (se bilaga 1) och en tabell över de inkluderade artiklarna (se bilaga 2). Detta för att det skall vara enkelt och smidigt att läsa arbetet. I detta kapitel har jag använt mig av mina frågeställningar som jag format till två rubriker. Första rubriken heter *Att växa upp i en missbrukarmiljö bidrar till riskfaktorer* och den andra rubriken heter *Att leva utan att påverkas av alkoholmissbruk i barndomen*. Rubrikerna är svar på mina forskningsfrågor. Under den första rubriken har jag även använt mig av underrubriker. Underrubrikerna handlar om mentala problem, problem i förhållanden, problem i relationer med andra och sig själv samt missbruk.

5.1 Att växa upp i en missbrukarmiljö bidrar till riskfaktorer

Resultaten visar att det finns en hel del faktorer som barn till vuxna alkoholister har större risk att råka ut för. Dock kan man inte med säkerhet säga att alla vuxna barn till alkoholister råkar ut för något utav dessa eftersom en del av resultaten även visar att man kan växa upp i en missbrukarmiljö utan att påverkas.

Figur 1 över resultat.

5.1.1 Mentala problem

En mängd olika mentala problem riskeras vuxna barn till alkoholister att råka ut för på grund av deras barndom. Depression är ett mentalt problem som kommer fram i Klostermann m.fl. (2011) och Mylant (2002) forskningar. Mylant (2002) säger i sin forskning att risken finns att få depression och Klostermann (2011) säger i sin forskning att det finns tydliga tecken på att vuxna barn till alkoholister kan utveckla depression.

Mylant (2002) säger vidare i sin forskning att det finns en risk för vuxna barn till alkoholister att begå självmord och få ätstörningar. Vuxna barn till alkoholister har också en tendens att stressa mer än dem som vuxit upp i förhållanden som det inte har funnits alkoholmissbruk säger Hall (2002) i sin forskning. Hall (2002) säger vidare att de vuxna barnen har en del trauman som det bär med sig i vuxenlivet. . Vidare kommer det fram att vuxna barn har svårt att ta tag och hand om livsprojekt. Och att de dessutom har svårigheter med sig själva.

Dåligt självförtroende, osäkerhet, störningar i eget föräldraskap och känslan efter ett behov att ta hand om sitt inre barn är symptom som Haverfield (2014) kommer fram till i sin forskning. Dessutom känner vuxna barn ilska och agg mot sin uppväxt menar hon.

5.1.2 Problem i parförhållanden

Skilsmässa kan vara vanligt bland vuxna barn i deras förhållanden menar Werner m.fl. (2004) i sin forskning. Skilsmässa och brottsregister är enligt Werner m.fl. (2004) vanligt bland de vuxna barn som stött på stora problem på vägen till vuxenlivet. Haverfield (2014) säger också liknande i sin forskning att vuxna barn till alkoholister kan ha problem med romantiska förhållanden.

5.1.3 Problem i relationer med andra och sig själv

Kommunikationsproblem är ett av resultaten som visas i Haverfields (2014) forskning. Alltså att de vuxna barnen har svårt för att uttrycka sina känslor verbalt. Dessutom kommer det fram att vuxna barn till alkoholister kan ha störningar i det egna föräldraskapet. Alltså hur skall de vara en bra förälder till sitt egna barn då de inte vet vad föräldraskap egentligen går ut på p.g.a. sina egna missbrukande föräldrar. I Klostermanns m.fl. (2011) forskning visar det också att vuxna barn till alkoholister använder sig av dåliga överlevnadsstrategier då de utsätts för problem så som t.ex. tobak och alkohol. I Mylants (2002) forskning visar det också att vuxna barn till alkoholister är mer sårbara än andra i sitt vuxenliv.

5.1.4 Missbruk

Det finns också den risken att de vuxna barnen går i sina föräldrars fotspår och skapar eget missbruk menar Mylant (2002) i sin forskning. Braitamann m.fl. (2009) säger i sin forskning att barn till alkoholister bekantar sig i ett tidigare skede med alkohol än icke barn till alkoholister. Dessutom är risken stor att de dricker mer och oftare än andra. I samband med detta blir risken att testa på droger också större.

5.2 Att leva utan att påverkas av alkoholmissbruk i barndomen

Det kommer fram i några av de forskningar jag använt mig av att det även finns de vuxna barn till alkoholister som lever ett liv som vem som annan som inte har växt upp i en missbrukarmiljö. Mylant (2002) säger i sin forskning att det finns de vuxna barn till alkoholister som har förmågan att återhämta sig från sina trauman i barndomen och motstå störningar. Hon menar också att en stor del av vuxna barn till alkoholister lever ett normalt liv som vuxna även om de varit med om mycket i sin barndom. I Werners (2004) forskning visar det sig att många anpassar sig till vuxenlivet bra men att somliga på vägen dit möter små problem.

Under denna rubrik kommer jag också att inkludera Järvinens (2013) forskning om hurudan syn de vuxna barnen har på alkoholmissbruk. Det kommer fram i forskningen att de tar upp tre olika syner barnen har på sina föräldrars alkoholmissbruk. I denna undersökning kan man fundera över hur barn påverkas olika av föräldrarnas missbruk. Den första gruppen anser att alkohol är en sjukdom och att alkoholisten inte har valt att bli alkoholist. På samma sätt som ingen väljer att få cancer eller en annan livshotande sjukdom. Men de anser att det är på alkoholistens eget ansvar att ta sig ur denna sjukdom. Den andra gruppen i forskningen ser alkoholism som självförorsakat. Det är alkoholisterna själva som valt alkoholen och svikit sin familj. Sista gruppen ser på alkohol som ett socialt problem. Personer bygger sakta upp ett missbruk som bryter ut till alkoholism av den orsaken att man umgås med personer och grupper som ofta dricker alkohol och därmed dricker för ofta och mycket.

6 ANALYS

I detta kapitel i arbetet kommer jag att analysera mina resultat och jämföra dem med mina frågeställningar samt koppla dem till min teoretiska referensram. Dessutom kommer jag att se hur mina resultat passar ihop med några av de tidigare forskningar jag använt mig av.

Hur har de vuxna som varit med om missbruk i barndomen blivit påverkade av sina föräldrars/förälders alkoholmissbruk?

Jag anser mig ha lyckats bra med den första frågeställningen då jag fick klara och tydliga svar på hur man har blivit påverkad i sin barndom av föräldrarnas missbruk. Resultaten visade att det finns dom som inte påverkas, att det finns en chans att det vuxna barnet klarar av de påfrestningar som hen levt med under sin barndom. Vidare visar resultaten att det är en risk för ett barn att få depression, dåligt självförtroende, svårt för relationer i vuxenlivet, risken kan finnas att det vuxna barnet går i samma fotspår som den missbrukande föräldern och självaste synen på alkoholism är olika bland barn till alkoholister.

Varför påverkas barnen olika av föräldrarnas missbruk? Somliga ”klarar sig” somliga inte. Vad kan det bero på?

Resultaten för min andra frågeställning var lite knepigare då det var aningen svårare att koppla ihop min teoretiska referensram med svaren men det lyckades. Här visade det sig att det har stor betydelse vilken överlevnadsstrategi barnen använt sig av i sin barndom och därefter formas dom till dem de är i vuxenlivet.

Sammanfattningsvis anser jag att jag lyckades bra. Vore nöjdare om resultaten till andra frågeställningen varit tydligare men eftersom jag är mycket nöjd med resultaten till min första frågeställning jämnar helheten ut sig.

I Mylants studie 2012 kommer det fram att barn till alkoholister har en större risk att få depression, begå självmord, få ätstörningar eller att själv bli en missbrukare. Då man jämför detta med min teoretiska referensram gällande karaktärsdragen av Woititz 1990 kan man se en koppling. Woititz säger att vuxna barn till alkoholister dömer sig själva hårt och tar sig själva på för stort ansvar. Vilket kan leda till depression som därefter kan vuxna barnet se självmord som ända utvägen. Vuxna barn till alkoholister söker efter bekräftelse och godkännande vilket kan ge utlopp för ätstörningar om de vuxna barnet inte tycker att hon/han passar in. Vuxna barn beger sig in i situationer förhastat vilket kan leda till förvirring och därefter att de helt och hållet tappar kontrollen över sitt liv. (Woititz 1990). Fahrman (1993) betonar också att barn som växer upp i en missbrukarmiljö kan påverkas för livet.

I Halls studie 2002 kommer det fram att vuxna barn anser sig själv stressa mycket, de har svårt med att ta tag i eller hand om livsprojekt och att de har svårigheter med sig själv som person. Woititz tretton karaktärsdrag kopplas igen ihop med resultaten från studien. Vuxna barn stressar mer, enligt Woititz (1990) kan man se att detta beror på att vuxna barn har svårt att släppa loss och ha roligt, de tar sig själva på för stort allvar. Dessutom kan vuxna barn till alkoholister endera vara extremt ansvarsfulla eller oansvarsfulla, i detta sammanhang kan stressen bero på båda faktorerna. Att de har svårt med livsprojekt kan i sin tur bero på deras ansvarslöshet och att de reagerar starkt på förändringar de inte kan kontrollera. Deras impulsivitet kan också påverka svårigheter med livsprojekt. Enligt

Fridh & Norman (2008) är situationen i en missbrukarmiljö påfrestande för barnet. De säger också att flera som vuxit upp i en missbrukarmiljö blir otrygga och får dåligt självförtroende som i sin tur kan leda till stress och att man har svårigheter med sig själv så som det kommer fram i Halls (2002) studie.

I Braitmans studie visade det sig att vuxna barn dricker alkohol i ett tidigare skede än andra barn plus att de gör det oftare och att de testat droger är större. Detta kan bero på deras ansvarslöshet och impulsivitet, de ger sig in i situationer utan att tänka på konsekvenserna. Godkännande och bekräftelse kan vara en faktor varför de väljer att testa på alkohol och droger, de vill passa in bland de andra som gör det. Vuxna barn till alkoholister har ingen uppfattning om vad som är normalt så detta kan också bero på det. (Woititz 1990). Hindberg (1999) berättar om de olika överlevnadsstrategierna och med tanke på resultaten i Braitmans studie är dessa resultat typiska för det bråkiga och stökiga barnet som även utav Hindberg kallas syndabocken. Omgivningen ser syndabocken som ett problembarn. Syndabocken är innerst inne ensam o ilsken på sin förälder som valde alkoholen över honom/henne. Dessa resultat kan vara symtomen på en fullvuxen syndabock.

I Klostermanns studie kommer det igen såsom i den första studien fram att det finns mer tecken på depression hos vuxna barn till alkoholister. Igen kan man jämföra detta med Woititz (1990) 13 karaktärsdrag. Alltså detta kan bero på att de dömer sig själva alldeles för hårt, de känner sig annorlunda än andra, deras impulsivitet, att de har för mycket ansvar, de lyckas inte slutföra sina projekt. I samma studie visar det sig också att vuxna barn till alkoholister använder sig av dåliga överlevnadsstrategier så som tobak och alkohol. Beror på att de reagerar på ett negativt sätt då de inte har kontroll över förändringar, eftersom de gissar sig fram till vad som är ”normalt” kan de tro att alkohol och tobak är det ända som hjälper om man har det svårt. (Woititz 1990). Enligt Fahrman (1993) har det vuxna barnet gått miste om att vara barn i sin barndom och symtomen för detta kan vara depression i vuxenlivet. Mattila (2010) betonar att det är viktigt med förebyggande arbete och att det är viktigt att professionella känner igen beteenden som kan tyda på att något är fel. Man får inte som professionell blunda för problem. (Mattila 2010) Gör man det kan konsekvenserna vara samma som resultatet i Klostermanns studie.

I Haverfields studie visade det sig att vuxna barn anser sig ha störningar i det egna föräldraskapet som kan bero på att de dömer sig själva för hårt, de vet inte vad som är "normalt". De anser sig i studien ha dåligt självförtroende och känner sig osäkra. Vilket kan kopplas ihop med de att de inte får den bekräftelse och godkännande de söker omedvetet. I studien anser de sig också ha problem med romantiska förhållanden och kommunikationsproblem vilket beror enligt Woititz på att de känner sig annorlunda än andra och att ett karaktärsdrag är att vuxna barn till alkoholister kan ha svårt med nära relationer. (Woititz 1990). Här vill jag koppla ihop Dubes m.fl. (2001) forskning som jag själv hade med i kapitlet tidigare forskning. Dube m.fl. (2001) säger att vuxna barn till alkoholister kan ha en mycket negativ syn på sin barndom. Med tanke på detta och resultaten om störningar i det egna föräldraskapet i Haverfields studie kan man koppla ihop dessa två eftersom någon som har en dålig syn på sin barndom p.g.a. missbrukande föräldrar kan själv ha svårt med att veta hur man skall vara en bra förälder. I Haverfields studie kommer det upp många olika faktorer som vuxna barn till alkoholister kan utsättas för i vuxenlivet. I Logues (1992) forskning sägs det att män har fler av dessa typiska drag än kvinnor som kan synas i exempel vis parförhållanden och förmågan att uttrycka sig.

I Järvinens studie visar det hur barn till alkoholister bemöter alkohol. Första delen ser alkoholism som en sjukdom vilket ett barn som betett sig som en hjälte under barndomen kan se på sin förälder under barndomen, alltså barnet är hjälpsamt och tar på sig uppgifter så hen uppfattas som duktig. Hjälten har gett sig inpå att skydda sin missbrukande förälder från att skada sig och hindrar att så skall ske. Detta kan ha påverkat hur ett vuxet barn ser på alkohol i vuxen ålder. De vuxna barn som anser att alkoholism är självförvållat kan under barndomen ha tagit på sig rollen som syndabocken, alltså de har varit bråkiga och störriga och saknar självförtroende. Med dessa strategier syndabocken tagit i bruk beror endast på att hen är ilsken över att ha övergiven av sin missbrukande förälder. De vuxna barn som ser på alkohol som ett socialt problem kan under barndomen betett sig som både clown och tapetblomma. Clownen är ett charmtroll som flyttar över uppmärksamheten till sig själv från sin missbrukande förälder. Tapetblomman däremot använder sig av motsatt strategi och provar göra så lite väsen av sig som möjligt. Tapetblomman är svår att få kontakt med. Dessa kopplingar med överlevnadsstrategierna är tagna ur Hindberg (1999). Heimdahl (2012) som jag tagit upp i den tidigare forskningen säger att synen på alkoholen

har förändrats med tiden. På 1920-talet var det modernt med nykterhet medan detta ändrades och alkoholkonsumtionen ökade ju närmare 1990-talet man kom. Hur vuxna barn ser på alkohol kan också kopplas ihop med detta med tanke på hur de missbrukande föräldrarna förhöll sig till alkohol. Menees & Segrin (2000) tar upp att vuxna barn till alkoholister har upplevt mycket stress i sin barndom. Med tanke på hur stressig barndomen har varit kan synen på alkohol också ändra.

I Werners studie visar det sig att många lever ett vanligt liv som vuxen utan att ha påverkats av barndomen medan somliga ha stött på små problem men ändå klarat sig och sista delen av de undersökta har haft stora problem på vägen till vuxenlivet. Detta vill jag också koppla ihop till överlevnadsstrategierna som de använt sig av som barn. Dock kan man inte med säkerhet säga vilken strategi som gör att man lyckas leva utan att påverkas i vuxen ålder men med hjälp av dessa överlevnadsstrategier klarar sig barnen i sin barndom och kan försvara sig för det oförutsägbara, det som skrämmer barnet och det som de inte har någon kontroll över. Fridh & Norman (2008) stöder också att barn skaffar sig strategier för att klara av tillvaron men alla barn som har missbrukande föräldrar behöver inte få problem av allvarigare natur. Hindberg (1990) talar också om överlevnadsstrategierna, beroende vilken man använt som barn kan vara resultatet för vem man är som vuxen. Centralförbundet för barnskydd (2011) står för att det viktigaste är att stödja föräldraskapet och att främja och trygga barns utveckling och uppväxt. Här kan man fundera över om de vuxna barn till alkoholister som lever utan att ha påverkats av barndomen har fått det stöd som ett barn behöver och om man gett stöd i föräldraskapet.

Då man sätter in dessa analyser och jämför dem med mina frågeställningar (har de vuxna som varit med om alkoholmissbruk i barndomen blivit påverkade av sina föräldrars/förälders alkoholmissbruk) och (varför påverkas barnen olika av föräldrarnas missbruk) kan man med säkerhet säga att vuxna barn till alkoholister har blivit påverkade av sina föräldrars missbruk. Det kommer fram att de har större risk för depression, dåligt självförtroende, att de stressar mera, börjar med rusmedel i ett tidigare skede i livet än barn till icke alkoholister, vuxna barn till alkoholister har svårigheter med förhållanden och kommunikationsproblem. Med tanke på den andra frågeställningen kan man dra slutsatsen att barn påverkas olika beroende vilken överlevnadsstrategi man tar åt sig som barn.

Jämför man dessa med tidigare forskningarna kommer man till liknande svar. I de tidigare forskningarna kommer det fram i Logues (1992) forskning att män visar tecken på att dra sig till typiska drag som hör till personligheter som hör till om man är ett vuxet barn till en alkoholist. Vilket även stämmer i Haverfields (2014) forskning. I Dubes (2001) forskning kommer det också fram att barn som vuxit upp i en alkoholmissbrukande familj har den negativaste synen på sin barndom. Detta kopplades ihop med Järvinens (2013) studie om hur vuxna barn ser på alkohol. Det kommer fram i Menees & Segrins (2000) forskning att det är en stressfaktor att bo i ett hem med alkoholmissbruk och att barn utsätts för stress i hemmet. Detta kopplar jag också ihop med Järvinens (2013) studie om synen på alkohol eftersom den kan ändras med tanke på hur mycket man stått ut med som barn. Heimdahl (2012) tar upp alkoholens fortgång och med tanke på att alkoholkonsumtionen ökade ju närmare 1990-talet man kom kan det också som i Järvinens (2013) studie påverka hur man ser på alkohol beroende på när man är född och om det var lättare att konsumera mera alkohol ju närmare 1990-talet man kom än vad det kan ha varit på 1920-talet.

7 DISKUSSION

I detta kapitel kommer jag att berätta om hur jag anser att jag uppnått syftet med mitt arbete och hur relevant det är samt diskutera om mitt metodval.

7.1 Resultatdiskussion

Syftet och målet med mitt arbete var att få svar på mina frågeställningar och personligen var jag mycket intresserad av ämnet så även för personligt intresse valde jag att skriva om vuxna barn till alkoholist. Jag är nöjd över resultaten jag kom fram till. Den andra frågeställningen fick dock tyvärr inte lika utförligt svar som den första frågeställningen.

7.2 Metoddiskussion

Mitt arbete blev en litteraturstudie av den orsaken att jag ansåg att det är enklare att få svar på mina frågeställningar via andra artiklar och information. Dessutom tyckte jag att detta kan vara ett känsligt ämne att tala om så valde att gå denna väg p.g.a. det också. Metodvalet för mitt arbete var det rätta. Vad jag gjorde var att samla ihop artiklar och sedan granska dem så jag med säkerhet kunde inkludera dem i mitt arbete. Alla mina sökord var på engelska av den orsaken att jag tyckte att jag hittade de bästa och relevantaste artiklarna på engelska. Sedan gick jag igenom vad alla hade gemensamt och kategoriserade dem till grupper. Jag hade två grupper och i analysen har dessa två grupper egna rubriker. Inom rubrikerna fick jag svar på mina frågeställningar. Detta kallas att göra en innehållsanalys. Enligt Jacobsen (2007) gör man detta i fem steg, man börjar med att kategorisera sedan går man vidare att fylla dessa kategoriseringar med innehåll. Efter detta räknar man ut hur ofta ett tema nämns och jämför observationer eller intervjuer och försöker hitta skillnader och likheter. Till sist letar man efter förklaringar till skillnaderna.

Det skulle ha varit en möjlighet att göra en kvalitativ studie med en öppen intervju. Då kunde svaren till mina frågeställningar vara ännu mer personliga än vad dem är nu eftersom artiklarna jag använt mig av har i stort sett bestått av flera personers medeltal och åsikter. Vidare inom detta ämne kunde man forska om det har skillnad på vilken ålder barnet skall vara för att förstå och ta skada av missbrukarmiljöer och om det har någon skillnad på vilket barn man är i syskonskaran.

Jag är nöjd med mitt arbete och med mina resultat och valet av metod men jag kunde ha fått mer information om jag valt att inkludera mer artiklar.

Slutligen vill jag dela med mig om mina tankar varför en socionom har nytta av detta arbete. Många socionomer kommer i sin framtid att jobba med barn. Då är det viktigt att veta att barn som utsätts för missvård i sin barndom kan få bestående men för livet. Därför är det viktigt att känna till och kunna handla på rätt sätt om man misstänker att ett barn lever upp i en missbruksmiljö.

KÄLLOR

Bengtsson, Anna-Bodil & Gavelin, Ingegerd. 2004. *Familjer och missbruk. Om glömda barn och glömda föräldrar*. Tredje upplagan. Books on demand. Visby. 128 s.

Braitmann, Abby. Kelley, Michelle. Ladage, Jessica. Schoreder, Valarie. 2009. *Alcohol and Drug Use among College Student Adult Children of Alcoholics*. Journal of Alcohol and Drug Education. USA. Tillgänglig: <http://web.a.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=18ad390b-4813-4254-98b1-5601d1173f7e%40sessionmgr4003&hid=4109> Hämtad: 10.3.2015

Centralförbundet för barnskydd. 2011. *Förebyggande arbete*. Tillgänglig: http://www.lskl.fi/sv/centralforbundet/vad_vi_gor/forebyggande_arbete Hämtad: 4.5.2015

Dube, Shanta. Anda, Robert. Felitti, Vincent., Croft, Janet., Edwards, Valerie., Giles, Wayne. 2001. *Growing up with parental alcohol abuse: Exposure to childhood abuse, neglect and household dysfunction*. USA. Tillgänglig: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0145213401002939> Hämtad: 5.1.2014

Droglänken. 2010. *Vuxna barn till alkoholister*. Tillgänglig: <http://www.paihde-linkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/missbruk-i-familjen/vuxna-barn-till-alkoholister> hämtad: 1.5.2014

Fahrman, Monica. 1993. *Barn i kris*. Studentlitteratur. Lund.146 s.

Folkhälsan. 2014. *Utsatta barnfamiljer finns närmare än du tror*. Tillgänglig: <http://www.folkhalsan.fi/Web/Apps/News/NewsItem.aspx?id=9489&item=32486> Hämtad: 20.4.2015

Fridh, Birthe & Norman Gunilla. 2008. *Att utreda när barn far illa – en handbok om barnavårdsutredningar i socialtjänsten*. Tredje upplagan. Gothia bokförlag. Box, Stockholm.166 s.

Hansen, Frid A. 1995. *Barn i familjer med missbruksproblem*. Studentlitteratur AB. Lund. 115 s.

Hall, Cathy. & Webster, Raymond. 2002. *Traumatic symptomatology characteristics of adult children of alcoholics*. . Drug Education. USA. Tillgänglig: <http://dre.sagepub.com.ezproxy.arcada.fi:2048/content/32/3/195.full.pdf+html> Hämtad: 10.3.2015

Haverfield, Marie. & Theiss, Jennifer. 2014. *A theme analysis of experiences reported by adult children of alcoholics in online support forums*. Journal of family studies. USA.

Tillgänglig: <http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=ede77039-0291-4979-a40b-44c92e989a72%40sessionmgr198&vid=16&hid=102>

Hämtad: 10.3.2015

Heimdahl, Karin. 2012. *Barndomsminnen av alkohol och vuxna: ur skrivaruppropet "alkoholen i mitt liv" besvarat av personer födda 1926-1990*. Digitala vetenskapliga arkivet. Stockholm universitet. Tillgänglig: <http://su.diva-portal.org/smash/get/diva2:549084/FULLTEXT01> Hämtad: 5.1.2014

Hindberg, Barbro. 1990. *När omsorgen sviktat*. Centraltryckeriet. Borås 190 s.

Institutet för hälsa och välfärd. 2013. *Nordisk alkoholstatistik 2011*. Tillgänglig: <https://www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/statistik/statistik-efter-amne/alkohol-droger-och-beroende/alkohol/nordisk-alkoholstatistik> Hämtad: 2.1.2014

Jacobsen, Dag Ingvar. 2007. *Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Studentlitteratur AB. Lund. 316 s.

Johansson, Katarina & Wirbing Peter. 1999. *Riskbruk och missbruk: alkohol – läkemedel – narkotika, uppmärksamma, motivera och behandla inom primärvård, socialtjänst och psykiatri*. Stockholm. 293 s.

Järvinen, Margaretha. 2013. *Understanding Addiction: Adult Children of Alcoholics Describing Their Parents' Drinking Problems*. Journal of family issues. USA. Tillgänglig: <http://jfi.sagepub.com.ezproxy.arcada.fi:2048/content/36/6/805.full.pdf+html> Hämtad: 10.3.2015

Klostermann, Keith. Chen, Rui. Kelley, Michelle. Schroeder, Valarie. Braitmann, Abby. Migne, Theresa. 2011. *Coping Behavior and Depressive Symptoms in Adult Children of Alcoholics*. Substance use & misuse. USA. Tillgänglig: <http://web.a.ebsco-host.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=18ad390b-4813-4254-98b1-5601d1173f7e%40sessionmgr4003&vid=7&hid=4109> Hämtad: 10.3.2015

Logue, Mary B., Sher, Kenneth J. & Frensch, Peter A. 1992. *Purported characteristics of adult children of alcoholics: A possible "Barnum effect"*. American Psychological Association. USA. Tillgänglig: <http://psycnet.apa.org/journals/pro/23/3/226/> Hämtad: 5.1.2014

Madsen, Bent. 2010. *Socialpedagogik*. Studentlitteratur AB. Lund. 244 s.

Mattila, Kati-Pupita. 2010. *Asiakkaana ihminen, työnä huolenpito ja auttaminen*. WS Bookwell oy. Juva. 151 s.

Menees, Michelle Mize & Segrin, Chris. 2000. *The specificity of disrupted processes in families of adult children of alcoholics*. Oxford University press. USA. Tillgänglig: <http://alcalc.oxfordjournals.org/content/alcalc/35/4/361.full.pdf> Hämtad: 5.1.2014

Mylant, MaryLou. Ide, Bette. Cuevas, Elizabeth. Meehan, Maurita. 2002. *Adolescent Children of Alcoholics: Vulnerable or Resilient?* Journal of American Psychiatric Nurses Association. USA.

Tillgänglig: <http://jap.sagepub.com.ezproxy.arcada.fi:2048/content/8/2/57.full.pdf+html>
Hämtad: 10.3.2015

Olsson, Henny & Sörensen, Stefan. 2011. *Forskningsprocessen*. Tredje upplagan. Liber AB. Stockholm. 328 s.

Werner, Emmy. & Johnson, Jeannette. 2004. *The role of Caring Adults in the Lives of Children of Alcoholics*. Substance use & misuse. USA. Tillgänglig: <http://web.a.ebsco-host.com.ezproxy.arcada.fi:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=18ad390b-4813-4254-98b1-5601d1173f7e%40sessionmgr4003&hid=4109> Hämtad: 10.3.2015

Woititz, Janet G. 1990. *Adult children of Alcoholics*. Health Communications, Inc. Deerfield Beach.

BILAGOR

Bilaga 1 presentation av artiklar

1. Adolescent Children of Alcoholics: Vulnerable or Resilient? Skriven av Marylou Mylant m.fl. år 2002. Studien menar att vuxna barn till alkoholister både är sårbara men att de ändå har en förmåga att återhämta sig och motstå störningar. Även fast dessa barn i sin barndom har haft risk att råka ut för mental och psykisk ohälsa, barnmisshandel och försummelse är det en stor del av barnen som lever ett normalt liv som vuxna. Sambandet mellan ungdomar till alkoholister och olika riskbeteenden hos tonåringar, t.ex. drog-, och alkoholanvändning, sexuell brådmodighet var orsaken till varför forskningsfrågan bestämdes. Forskningsfrågan i denna artikel lyder: Kan föräldrarnas missbruksproblem vara en riskfaktor för problem beteende hos ungdomar? Studien är en sekundäranalys från Wyoming. Analysen hade 135 frågor. Det stod inte i artikeln hur många som deltog i undersökningen. I studien kom det fram att tonåringar till alkoholister fick mycket lägre poäng på psykosociala frågorna om familje- och personliga styrkor, och bindningen med skolan än tonåringarna till föräldrar utan alkoholmissbruk. Däremot fick ungdomar till alkoholister höga poäng då det gällde riskbeteende, känslor, tankar och beteende. Ungdomar till alkoholister har större risk att få depression, begå självmord, ätstörningar, missbruk och bli förälder som tonåring. Det har föreslagits att hälsovården skall ge ut information åt dessa ungdomar som är i riskzonen.
2. Understanding Addiction: Adult Children of Alcoholics Describing Their Parents' Drinking Problems. Skriven av Margaretha Järvinen I Journal of Family Issues I december 2013. Studien tar upp tre olika sätt som de intervjuade ser på alkoholism i dagsläget, alla intervjuade är vuxna barn till alkoholister men har olika syner på alkoholism. De intervjuade var tillsammans 25 stycken, 13 kvinnor och 12 män, deras ålder var i medeltal 39 år. Den första gruppen svarade att alkohol är en sjukdom, att människor inte väljer att bli alkoholiserade på samma sätt

som ingen väljer att få en allvarlig sjukdom som t.ex. cancer. Däremot tyckte de att det är den alkoholmissbrukande som har ansvar över sig själv att ta sig ur sjukdomen. Den andra gruppen svarade att deras alkoholmissbrukande föräldrars beteende berodde på att föräldrarna själv valde att dricka alkohol. Deras syn på alkoholmissbruk är att den missbrukande själv väljer om hen dricker eller inte. De som ansåg såhär talade också om sina föräldrar i en negativ ton och flera av dem hade brutit kontakten med sina föräldrar, både korta perioder och på heltid. Personerna i denna grupp kände att deras föräldrar hade svikit dem eftersom de hade valt alkohol över sina egna barn. Sista gruppen ansåg att alkoholism kunde skyllas på den alkoholiserades umgänge. De intervjuade sade att alkoholism beror på att man t.ex. på sin arbetsplats eller med sitt umgänge har gemensamt att dricka alkohol och att man sakta tar ett steg närmare alkoholism. Alkoholism är i de intervjuades ögon en ”dålig vana” som man har skapat med andra personer med samma problem. Somliga i denna grupp sade också att alkoholmissbrukaren inte väljer att dricka så mycket som hon/han gör, men gör det eftersom de andra i hennes/hans umgänge gör det tills de en dag är beroende av alkohol.

3. Traumatic symptomatology characteristics of adult children of alcoholics. En studie skriven av Cathy W. Hall m.fl. 2002. Artikeln jämför unga som varit med om traumatiserade upplevelser, deras förmåga att stå ut med problem och stress och vuxit upp med alkoholmissbrukande föräldrar. Denna grupp jämfördes med en grupp vuxna som under sin barndom varit med om någon stressfaktor i sin barndom men inte alkoholproblem i familjen. Dessa två grupper jämfördes ännu med en tredje grupp som varken hade upplevt alkoholmissbruk i sin barndom eller någon annan stressfaktor. Dessa tre grupper jämfördes sedan genom att de själv följt med sin stressnivå, elasticitet, depressivitet och traumasymtom. Resultaten visade att vuxna barn till alkoholister hade uppskattat sin stress högre än de två andra grupperna, de vuxna barnen hade också svårigheter att ta ansvar över livsprojekt och mer svårigheter med sig själv än de två andra kontrollgrupper. I undersökningen deltog 141 personer. 45 stycken var män och 96 kvinnor. 35 stycken kom från hem med alkoholproblem, 30 personer hade varit med om en stressfaktor/något trauma under sin barndom och resterande 74 personer hade varken levt upp i alkoholmissbrukande familjer eller upplevt stressfaktor/trauma under deras barn

barndom. I resultaten kom det fram som tidigare nämnts att vuxna barn till alkoholister anser sig ha mer stress än de andra grupperna, vuxna barn har också upplevt mer trauman än de två andra grupperna. Det var inte stora skillnader mellan vuxna barn och de som upplevt stressfaktorer i sin barndom men vuxna barn till alkoholister hade ändå högst poäng i alla delområden.

4. Abby, L. Braitman m.fl. har skrivit artikeln Alcohol and Drug Use among College Student Adult Children of Alcoholics. Forskningen undersökte universitetsstuderaendes alkohol och drog användning mellan barn till alkoholister och barn med normal uppväxt. 572 stycken deltog i undersökningen. I undersökningen kom det fram att barn till alkoholister hade druckit alkohol tidigare än barn till icke alkoholister men det betyder inte att de använder mer eller oftare alkohol fast de börjat i ett tidigare skede av sitt liv. Slutsatsen däremot visade att barn till alkoholister hade större risk att använda alkohol än barn till icke alkoholister, bland de studeranden som drack alkohol visade det sig att barn till alkoholister har större risk att dricka mer och oftare. I resultatet kom det fram att vuxna barn till alkoholister har större risk att testa på starka droger än barn till icke alkoholister. I forskningen använde man sig av en enkät som skickades till studeranden som för det tillfället deltog i psykologikurser. Enkäten skickades via dator och studeranden som svarade hölls anonyma.

5. Coping Behavior and Depressive Symptoms in Adult Children of Alcoholics av Keith Klostermann m.fl. 2011. Denna undersökning gjordes för att ta reda på om vuxna barn till alkoholister är mer deprimerade än barn till icke alkoholister. I denna undersökning använde de sig av 619 studerande från ett universitet i USA. 134 av dessa var kategoriserade som vuxna barn till alkoholister och 431 hörde till kategorin icke barn till alkoholister. Kvarstående 54 svarande nämnde sig vara varken eller och därmed togs de bort från undersökningen. De som deltog i undersökningen fick en enkät med 30 frågor som tog fasta vid om man mellan 0-16 år levt med minst en förälder som varit alkoholmissbrukare. Enkäten hade ja/nej frågor (ja=1 poäng, nej=0 poäng). De som svarade och fick mer än 6 poäng visade sig höra till en familj var de missbrukats alkohol. Fick man mellan 0-1 poäng hade man inte vuxit upp i en familj med alkoholproblem. Fick man däremot mellan 2-

5 poäng blev resultatet obestämt. Härefter svarade de undersökande på frågor gällande om de har symtom på depression. Frågorna var från 1-4 poäng. Alla undersökta var anonyma. I denna undersökning kom man fram till att vuxna barn till alkoholister visade mer tecken på depression än barn till icke alkoholister. Det visade sig att de unga vars föräldrar är alkoholmissbrukare har en betydelse i deras unga vuxenliv. Dessutom visade resultaten att vuxna barn till alkoholister använder sig av sämre överlevnadsstrategier än barn till icke alkoholister. De metoder som vuxna barn till alkoholister använde sig av var att röka och använda alkohol.

6. A theme analysis of experiences reported by adult children of alcoholics in online support forums. Gjord av Marie C Haverfield m.fl. år 2014. Denna undersökning gick igenom vad vuxna barn till alkoholister skriver och delar med om deras upplevelser på ett stöd-forum på internet. I 60 dagar samlade man ihop 504 meddelanden. Dessa meddelanden handlade om vilka problem man stöter på som vuxen efter att man vuxit upp i en familj vars föräldrar har missbrukat alkohol. De som deltog i undersökningen hade själv skapat ett konto på detta stöd-forum. Alla som deltog i dessa konversationer är anonyma. I denna undersökning kunde man inte ta reda på hurdan upplevelse med alkohol de hade växt upp med, alltså hur ofta och mycket drack deras förälder/föräldrar. I undersökningen hittade man sju olika teman: 1) empowerment via stöd, 2) störningar i föräldraskap som vuxen, 3) man känner ett samband med sitt inre barn och behöver uppfostra det på nytt, 4) dåligt självförtroende och osäkerhet, 5) ilska och agg, 6) problem med romantiska förhållanden, 7) kommunikationsproblem.

De sju olika teman som nämns ovan är en del av resultaten. För ett vuxet barn till en alkoholist är det viktigt att dela med sig av sina erfarenheter från barndomen med andra som varit med om liknande problem, dessutom var alla på forumet mycket hjälpsamma och stöttande mot varandra.

7. År 2004 gjorde Emmy E Werner m.fl. en undersökning som hette The role of Caring Adults in the Lives of Children of Alcoholics. I undersökningen deltog 65 barn till alkoholister. Tillvägagångssättet var via enkäter och intervjuer. De som blev intervjuade var över 30 år. två stycken hade dött vid ålder 32, en man som hade komplikationer med AIDS och en kvinna som hade haft hjärtsjukdom. 51 % av de som deltog visade sig ha anpassat sig bra i sitt vuxna liv. 28 % hade utvecklat små problem på vägen till vuxenlivet. 21 % hade stora problem med att leva "normalt" t.ex. fanns det skilsmässa, mentala problem, brottsregister osv. Barn till alkoholister vars mor var den som missbrukade koppling till att utveckla depressivt hade mer problem med sin vardag i det vuxna livet än de som hade en far som missbrukat. Dessutom hade män överlag mer problem i sina liv än kvinnor.

Bilaga 2 Tabell över inkluderade artiklar

titel	författare	årtal	land	resultat	metod
Adolescent Children of Alcoholics: Vulnerable or Resilient?	Marylou Mylant. Ide, Bette. Cuevas, Elizabeth. Meehan, Maurita.	2002	South Dakota, USA	förmåga att återhämta sig och motstå störningar större risk för depression, begå självmord, ätstörningar, missbruk	sekundäranalys
Understanding Addiction: Adult children of Alcoholics Describing their Parents' Drinking Problems	Margaretha Järvinen	2013	Köpenhamn, Danmark	Olika syner på alkoholism	intervju
Traumatic Symptomatology Characteristics of Adult Children of Alcoholics	Cathy W. Hall. Webster, Raymond.	2002	Greenville, North Carolina USA	Stress trauma	enkät
Alcohol and Drug Use among College Student Adult Children of Alcoholics	Abby L. Braitman. Kelley, Michelle. Ladage, Jessica. Schoreder, Valarie.	2009	Rochester, Tennessee, Virginia USA	Större risk att använda droger	enkät
Coping Behavior and Depressive Symptoms in Adult Children of Alcoholics	Keith Klostermann. Chen, Rui. Kelley, Michelle. Schroeder, Valarie. Braitman, Abby. Migne, Theresa.	2011	New York USA	Depression Dåliga överlevnadsstrategier	enkät
A Theme Analysis of Experiences Reported by Adult Children of Alcoholics in Online Support Groups	Marie C. Haverfield. Theiss, Jennifer.	2014	New Jersey, New Brunswick USA	Empowerment Störningar I sitt eget föräldraskap Samband med sitt inre barn Dåligt självförtroende, osäkerhet	Privata meddelanden

				Ilska och agg Problem med romantiska förhållanden kommunikationsproblem	
The Role of Car- ing Adults in the lives of Children of Alcoholics	Emmy E. Werner. Johnson, Jeannette.	2004	California Buffalo New York USA	Anpassat sig bra Skilsmässa Mentala problem	Enkät och in- tervjuer